

SA Pärnu Muuseum arengukava 2018-2022

Missioon:

SA Pärnu Muuseum (edaspidi muuseum) uurib, kogub, dokumenteerib ja säilitab süstemaatiliselt ajaloolise Pärnumaa inimese ja tema elukeskkonnaga seotud ajaloolis-kultuuriväärtuslikke objekte ja mälestusi ning korraldab nende üldsusele vahendamist teaduslikel, hariduslikel ja elamuslikel eesmärkidel.

Muuseum koos oma allüksustega¹ on Eesti kõige pikema kohalooga maakonna - Pärnumaa, identiteedi hoidja.

Visioon:

Muuseum koos oma allüksustega annab parima ülevaate Pärnumaa ajaloost ja kultuuriloost, olles eelistatuim külastuspaik, mis kõnetab ja innustab erinevaid sihtgruppe märkama, mõistma ja hoidma pärandit.

Muuseumikogud on hästi hoitud, süstematiseeritud, kättesaadavad ja täienevad vastavalt kogumise põhimõtetele. Läänemere piirkonna kiviaja üks esinduslikumaid kogusid, mis kajastab inimtegevuse arengut Eesti aladel 11 000 aasta jooksul, on uurijate poolt laialdaselt tutvustatud. Kõige täielikum Pärnu linna kesk-, uus- ja kaasajast pärinevate esemete kogu on eksponeeritud kaasaegsete ja innovaatiliste meetodite abil.

Muuseum on oluline teadmispõhiste haridusprogrammide pakkuja alusharidus-, üldharidus- asutustele ja täiskasvanutele elukestva õppe edendamiseks.

Muuseum annab panuse kultuurilisse dialoogi sisukate näituste, publikatsioonide ja avalike ürituste kaudu. Koidula Muuseum on saanud kaasaegse ja külastajasõbraliku näituse koos vabaõhuüritusteks kohandatud õuealaga, Pärnu linna vanimas hoones, Punases tornis, on välja arendatud linna ajalugu ja maailma kultuuripärleid tutvustavad programmid, teemapargis Vaeste-Patuste Alev eksponeeritakse tööliklassi olmet ja pärandit.

Väärtused:

Usaldusväarsus - kõikides oma tegemistes on muuseum professionaalne mäluasutus, mis jagab informatsiooni, mis on kontrollitud, tõele vastav ning erapooletu.

Järjepidevus - muuseum on järjepidev põhitegevustes, et tagada jätkusuutlik ajaloo ja kultuuriloo uurimine, kogumine, säilitamine ja eksponeerimine.

---

¹ Pärnu muuseumi allüksused on Koidula muuseum, Punane torn (koos rendipinnaga Tallinna Väravad) ja tulevikus Vaeste-Patuste Alev

Avatus - muuseumi näitused, kogud ja teised tegevused on kõikidele inimestele kättesaadavad. Piirangud tulenevad vaid konfidentsiaalsusest või turvalisuse kaalutlustel.

Sallivus - muuseum austab erinevaid kultuure, traditsioone ning arvestab nendega oma tegevusvaldkonnas.

Hetkeolukord:

Muuseumi hetkeolukord on kirjeldatud SWOT-analüüsi meetodil, tuues välja organisatsiooni tugevused, nõrkused, võimalused ja ohud.

Tugevused:

1. muuseumil on kaasaegne töökeskkond, professionaalsed töötajad ja võimalusterohked näitusepinnad: Aida 3, Jannseni 37, Hommiku 11,
2. muuseum on tugeva mainega maakonnamuuseum, mille tegevusi väärtustatakse kogukonna seas,
3. muuseumil on rikkalikud kogud, mille alusel on võimalik koostada põhjalikke näituseid ja teha teadustööd,
4. muuseumi mitmekülgsed tegevused loovad tugeva koostöövõrgustiku teiste kohalike, üle-riiklike ja rahvusvaheliste asutustega,
5. muuseumil on mitmeid sisukaid käimasolevaid projekte (Punase torni arendamine; Koidula muuseumi ja selle aia uuendamine jne), millega suurendada sihtasutuse tegevus-ampluaad hariduse, teaduse ja turismi valdkonnas.

Nõrkused:

1. muuseumi tegevus-ampluaa on piiratud, spetsiifiline ning Pärnumaa keskne, mistõttu on ka muuseumi sisulise tegevuse sihtgrupp piiratud,
2. muuseum ei saa tegevuse planeerimisel lähtuda vaid tulutoovuse põhimõttest ja on sõltuv projektitoetustest,
3. Aida 3 hoones puudub funktsionaalne tööruum erinevate haridusprogrammide läbiviimiseks,
4. muuseumil puudub ruum näituseinventari ladustamiseks,
5. tulubaas on piiratud ja puuduvad võimalused tehniliste uuenduste kiireks rakendamiseks.

Võimalused:

1. Pärnumaal on muuseum koos allüksustega ainulaadne keskus, mis pakub külastajatele originaalesemetest koostatud näituseid, mitmesuguse ajaloolise ja kultuurilise taustaga programme ning võimaldab kogude uurimist,
2. hoonete (Aida 3 ja Jannseni 37) ülalpidamise ja tööjõu kulud on tagatud riigi toetusena ja muuseum saab keskenduda põhitegevusele,

3. koostöövõrgustiku laiendamine kohalike, üle-riiklike ja rahvusvaheliste asutustega, et saavutada laiemat kandepinda ja suuremat sidusust,
4. Pärnu on suure välis- ja siseturistide külastatavusega, mis annab muuseumile võimaluse nende kaudu näituste külastatavuse suurendamiseks,
5. riik pakub palju erinevaid tööalaseid koolitusi järjepidevaks töötajate teadmiste arendamiseks,
6. linn rahastab mitteformaalsete haridusprogrammide läbiviimist kooliasutustele, mis loob võimalused põhjalike programmide loomiseks ja rohkemate noorte kaasamiseks.

Ohud:

1. muutused poliitikas ja haldussüsteemis võivad muuseumidele tuua rohkem kohustusi ilma ressursita nende täitmiseks,
2. muuseumi tegevused on enamjaolt projektipõhised, mistõttu ei ole tegevuste rahastus kunagi garanteeritud ja tegevuskavade koostamine on raskendatud,
3. koguhoidjatel on suur surve tegelemaks kogude digiteerimisega, mistõttu jääb töötajatel vähem võimalusi kogude täiendamise ja uurimisega tegelemiseks,
4. suureneb valik erinevatest vabaaja veetmise võimalustest, konkurents suureneb erinevate pakkujate vahel, mis võib viia tagasilöökideni muuseumi populaarsuses ja külastatavuses.

Eesmärgid ja tegevused

Muuseumi strateegilised eesmärgid on välja toodud neljas erinevad kategoorias: kogud, näitused ja organisatsiooni üldine areng ning haridustegevus ja teised teenused. Eesmärgid on sõnastatud SMART-meetodit kasutades ning välja toodud on ka eesmärkide saavutamiseks vajalikud tegevused, uued algatused kui ka mõõdetavad andmed.

1. Kogud

Eesmärk 1: kogude hoidmine, täiendamine, süstematiseerimine ja kättesaadavaks tegemine ja tutvustamine uurijatele ja teistele huvilistele.

Mõõdetavad andmed:

- kogude suurus, kirjeldatuse määr ja säilivus,
- teenindatud uurijate arv,
- kogude eksponeerituse määr näitustel,
- seotus MuIS'i: I ja II astme kirjelduste täielikkus ja vastavus MuIS kriteeriumitele,
- digikujutiste arv MuIS's,
- täiendused ja täpsustused museaalide kirjeldustes,
- teadusartiklid ja kajastused ajakirjanduses,
- ettekanded ja suulised kajastused,

Saavutamiseks vajaminevad tegevused:

- kogude ja pärandi järjepidev tutvustamine avalikkusele: kogudes olevate esemete eksponeerimine näitustel loengusarjad täiskasvanutele, haridusprogrammid ja fonditunnid õpilastele,
- järjepidev ja mõtestatud kogumistöö,
- kogudes olevate esemete teabe järjepidev sissekandmine ja kirjeldamine MuIS'i keskkonda,
- uurijate teenindamine ja juhendamine,
- teiste muuseumide projektide/näituste täiendamine muuseumi kogude laenutamise näol,
- järjepidev ja aktiivne uurimistöö, mida kajastatakse publikatsioonidena,
- museaalide kirjelduste täiendamine MuIS'is,
- järjepidev koostöö teiste muuseumidega kogude täiendamise ja uurimise eesmärkidel.

Uued algatused:

- MuISi suurem rakendamine koguhoidjate igapäeva töös,
- suuremõõtmeliste museaalide hoidla rajamine,
- seoses haldusreformiga kaduvate Pärnumaa valdade ajaloolis-kultuuriliste esemete kogumine ja säilitamine,
- alustatakse digikujutiste üleslaadimisega MuIS'i keskkonda,
- Huviharidustegevuse algatamine koostöös teiste haridusorganisatsioonidega.

2. Näitused

Eesmärk 1: muuseumikogu esemete ja nende ajaloolis-kultuurilise tausta tutvustamine, kasutades võimalikult palju kogudes olevaid esemeid erinevatel ajutistel näitustel.

Mõõdetavad andmed:

- näituste arv,
- näituste külastajate arv,
- näitustel eksponeeritud esemete arv,
- meediakajastuste arv,

Saavutamiseks vajaminevad tegevused:

- pidev püsiekspositsioonide täiendamine ja ajutiste näituste korraldamine: aastas koostatakse Aida 3 hoones vähemalt 2 originaalnäitust oma kogude põhjal,
- rändnäituste ja ühisnäituste koostamine muuseumi kogu ja selle esemete ajaloolis-kultuurilise tausta tutvustamiseks väljaspool Pärnumaad ja Eestit,
- näituste sõnumi ja sisu kommunikeerimine: meediakanalid (*online* ja *offline* kanalid, huvilised).

Uued algatused:

- sise- ja välituristidele suunatud muuseumi eriprogrammide väljatöötamine.

Eesmärk 2: uute näituse- ja tegevuspindade loomine muuseumile kuuluvatel ja renditud objektidel, olemasolevate pindade uuendamine.

Mõõdetavad andmed:

- uute näituse- ja tegevuspindade arv,
- näituste külastajate arv,
- meediakajastuste arv.

Uued algatused:

- Punase torni taasavamine koos ajaloolis-kultuurilise taustaga ekspositsiooni ja lisategevustega: panoraamkino, näitusepind, vangikong-põgenemistuba lastele jms,
- Tallinna Väravate kasutusele võtmine: ajalooline atraktsioon; tuuride, suveniiride müügipunkt ning muuseumi tegevuste informatsioonipunkt,
- Koidula muuseumi uue püsinäituse koostamine ja õueala ümberehitamine (2018 ehitus ja 2019 avamine),
- Koidula muuseumi õueala kasutamine ajaloolis-kultuuriliste koostööprojektide (Endla teater jne) korraldamiseks,
- Pärnu muuseumi Aida 3 püsinäituse uuendamine.

Eesmärk 3: uue teemapargi, Vaeste-Patuste Alev, loomine.

Mõõdetavad andmed:

- teemapargi atraktsioonide ja objektide arv,
- teemapargi külastatavuse arv,
- uute lisategevuste arv Vaeste-Patuste Alevis,
- meediakajastuste arv.

Uued algatused:

- 2018 - eeltegevustega alustamine: teemapargi loomiseks vajalike kooskõlastuste loomine; ehitusprojekti ettevalmistustega alustamine (teemapargi rajamise I etapp),
- 2018 suvi - ülelinnaliste vaatamisväärsuste ja atraktsioonide võrgustiku loomine ja sellest lähtuv toote arendamine: eeltegevused seotakse toimivate suursündmustega (nt üle-linnalised rattaretked, linnaosade päevad),
- 2019 – ehitusprojekti lõpetamine ja kinnitamine,
- 2020 – rahastuprojektide ettevalmistused, koostamine ja esitamine,
- 2020+ - teemapargi ehitamine ja valmimine (teemapargi rajamise II etapp).

3. Haridustegevus ja teised teenused

Eesmärk 1: muuseumi haridusprogrammide täiendamine, uuendamine ja rakendamine üldhariduskoolidele ja täiskasvanutele.

Mõõdetavad andmed:

- toimivate haridusprogrammide arv,
- haridusprogrammides osalenute arv ja kasv võrreldes eelnevate aastatega.

Tegevused:

- töötajate järjepidev koolitamine haridusprogrammide põhjalikumaks rakendamiseks, väljatöötamiseks,
- olemasolevate programmide täiendamine;
- uute programmide väljatöötamine.

Uued algatused:

- teiste muuseumide programmidega tutvumine – külastuste organiseerimine,
- koostööprojektid teiste Euroopa muuseumidega uute meetodikate välja töötamiseks, rakendamiseks.

Eesmärk 2: mitmekülgsete muuseumi teenuste, sündmuste pakkumine erinevatele sihtrühmadele.

Mõõdetavad andmed:

- teenuste/koostööprojektide kogu arv aastas,
- teenuste sihtgrupi suurus,
- toimunud tähtpäevadega seotud sündmuste suhtarv,
- sündmustel osalejate arv.

Tegevused:

- koostöö teiste organisatsioonidega eriilmeliste teenuste pakkumiseks: koostöö Endla teatriga, Pärnu Muusikakool, Pärnu Kunstikool jms asutustega,
- koostööprojektides osalemine, nt Avatud Mänguväljakud, Kroonituur jms,
- oluliste Pärnumaa ajalooliste tähtpäevade esile toomine erinevate tegevuste kaudu: Jannseni 200. juubel 2019 jne.

Eesmärk 3: järjepidev ajaloolis-kultuurilise Pärnumaa loo edastamine trükiste kaudu.

Mõõdetavad andmed:

- välja antud trükiste/ettekannete/esitluste arv aastas.

Tegevused:

- ajaloolis-kultuuriliste raamatute väljaandmine.

4. Organisatsiooni üldine areng

Eesmärk 1: muuseumi efektiivne ja jätkusuutlik toimimine kaasaegsetele põhimõtetele toetudes ja arvestades personali arenguvajadusi.

Mõõdetavad andmed:

- täiendkoolitustel ja ühisüritustel osalemiste arv töötaja kohta,
- publikatsioonide ja ettekannete arv töötaja kohta,
- töötajate efektiivsus - töötajate arv suhtes kogude suuruse ja külastajate arvuga,
- töötajate rahulolu - arenguestlused ja küsitlused.

Saavutamiseks vajaminevad tegevused:

- muuseum võimaldab töötajatele täiendkoolitustel osalemist,
- muuseum korraldab aastas vähemalt 6 personali ühisüritust, sh 2 tervisepäeva,
- muuseum pakub töötajatele konkurentsivõimelist taset.

Uued algatused:

- muuseum otsib erinevaid võimalusi töötajate oskuste täiendamiseks Euroopa partnerorganisatsioonides.

Eesmärk 2: muuseumi taristu arendamine ja laiendamine, et tõsta muuseumi teenuste hulka ja külastatavust.

Mõõdetavad andmed:

- taristu objektide ja teenuste arv,
- Pärnu linna kultuuripärandi objektide külastatavuse ja teenustest osasaajate arv,
- uute töökohtade arv,

Uued algatused:

- taristu laiendamine ja arendamine: Koidula muuseum, Punane torn, Tallinna Väravad, Vaeste-Patuste Alev,
- uute turundusstrateegiate välja töötamine ja rakendamine: ühis- ja ristturundus kõikide muuseumi objektide vahel,
- taristu objektide uute töökohtade loomine ja täitmine.